No. 1027 Zaterdag 29 Augustus 1903. 20ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 28 Augustus.

ONTWERP-VERORDENING TOT HEFFING EENER INKOMSTENBELASTING.

(VERKORT.)

Art. 22.

De Raad van beroep is bevoegd een aanslag op te leggen, afwijkende zoowel van den door de commissie van aanslag vastgestelden aanslag, als van de aangifte.

Hij is echter onbevoegd een aanslag te verlagen, opgelegd aan hem, die geen aangifte heeft ingediend, tenzij de aangeslagene hebbe aangetoond, dat de aanslag te hoog is.

Indien de Voozitter der Commissie van aanslag, op machtiging van den Gouverneur, zijn verlangen te kennen geeft, dat nagemelde eed wordt opgedragen, is de Raad onbevoegd den aanslag te verlagen van iemand, die eene aangifte heeft ingediend, indien niet de aangifte, desverlangd alsnog verbeterd, door den belastingschuldige of vertegenwoordiger, binnen een door den Raad te stellen termijn, wordt bevestigd met den navolgenden eed (belofte).

„Ik zweer (beloof), dat de door „mij (door mijn gemachtigde) onder„teekende aangifte te goeder trouw, „naar mijn beste weten en zonder „voorbehoud is gedaan. Zoo waar„lijk helpe mij God Almachtig! (Dat „beloof ik)."

Ingeval de belastingschuldige of vertegenwoordiger door ziekte of andere wettige reden verhinderd is den opgedragen eed af te leggen, kan de eed met goedvinden van den Raad door een gemachtigde worden afgelegd.

Art. 23.

De Raad van beroep deelt zijn beslissing mede aan den belastingschuldige en aan den Voorzitter der Commissie van aanslag.

Art. 24.

De door den Raad vastgestelde aanslag wordt verhoogd: met vijf en twintig ten honderd van de hoofdsom van den aanslag, indien de aangeslagene de aangifte, waartoe hij gehouden was, niet heeft gedaan; met vijf en twintig ten honderd van de verhooging der belasting in hoofdsom, indien de aangifte van het bedrag, naar hetwelk de aanslag moet geschieden, te laag is gedaan.

Art. 3.

De belasting is invorderbaar in vier kwartaalstermijnen verschijnende 31 Juli, 31 October, 31 Januari en 30 April.

Zijn bij de uitreiking der biljetten één of meer der termijnen reeds verstreken, dan zijn deze bij de uitreiking invorderbaar.

De inleiding van een bezwaarschrift ontheft niet van de verplichting de verschenen termijnen te voldoen.

AFDEELING VII.

OVERLIJDEN. VERTREK.

Art. 26.

Bij overlijden van den belastingschuldige gaan diens verplichtingen omtrent aangifte en belasting op de erfgenamen over. Zij zijn in al hun goederen voor het niet aangezuiverde van den aanslag aansprakelijk, voor zooveel schulden van den boedel van den overledene ten hunnen laste komen.

De aangifte voor een overleden belastingschuldige kan worden gedaan door een der erfgenamen of door den executeur-testamentair.

Art. 27.

Aan den belastingschuldige, die de kolonie metterwoon verlaat, wordt op zijn verzoek ontheffing verleend voor zooveel maanden van het belastingjaar als bij zijn vertrek nog niet zijn verstreken; de loopende maand wordt gerekend niet te zijn verstreken.

AFDEELING VIII.

STRAFBEPALINGEN.

Art. 28.

Het is aan ieder verboden om hetgeen hem uit hoofde van zijn, hetzij tegenwoordig, hetzij vroeger ambt nopens aanslag in deze belasting, inkomsten, vermogen, uitkeeringen of uitdeelingen, bedrijf, beroep, waardigheid, bediening, betrekking of werkzaamheden van anderen gebleken of medegedeeld is, verder bekend te maken dan voor de uitoefening van zijn ambt of betrekking in dienst van de kolonie gevorderd wordt.

Art 29.

Hij, die opzettelijk de bij artikel 28 opgelegde geheimhouding schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van een tot zes maanden of geldboete van vijftig tot tweehonderdvijftig gulden.

Hij, aan wiens schuld schending van de geheimhouding te wijten is, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie dagen tot drie maanden of geldboete van *f* 10.— tot *f* 300.—

Geen vervolging wordt ingesteld dan op klachte van hem, ten aanzien van wien de geheimhouding is geschonden.

Art. 30.

Hij, die persoonlijk of door een gemachtigde opzettelijk een valsche verklaring, als bedoeld bij artikel 22 aflegt, wordt gestraft met gevangnisstraf van een tot drie jaren, met of zonder geldboete van *f* 10.— tot *f* 500.— en ontzetting van de rechten en bevoegdheden vermeld in artikel 26 van het Wetboek van Strafrecht.

Art. 31.

Met het opsporen van overtredingen dezer Verordening, zijn, behalve de in artikel 12 nos. 1—4 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast, op Curaçao de Administrateur van financiën en op de overige eilanden de Gezaghebbers.

Artikel 17, 1e. lid 2e. zinsnede, en tweede lid, van dat Wetboek is op hen toepasselijk.

HOOFDSTUK II.

VAN DE BELASTING OP BUITEN DE KOLONIE WONENDE PERSONEN EN BUITEN DE KOLONIE GEVESTIGDE LICHAMEN, DIE IN DE KOLONIE EEN BEDRIJF OF BEROEP UITOEFENEN.

Art. 32.

Deze belasting heeft tot grondslag de in de kolonie gemaakte jaarlijksche winst of belooning, opgevat en berekend volgens de bepalingen van de artikelen 7 en 9.

Art. 33.

Het vervoer van personen en goederen tusschen havens in en havens buiten de kolonie door of voor rekening van buiten de kolonie wonende personen of buiten de kolonie gevestigde lichamen en de werkzaamheid van buiten de kolonie wonend personeel op vervoermiddelen, die dat verkeer onderhouden, worden niet aangemerkt als de uitoefening van een bedrijf of beroep in de kolonie.

Art. 34.

De belasting bedraagt twee gulden vijftig cent voor elke geheele som van honderd gulden.

Art. 35.

De belasting wordt geheven ter plaatse, waar het bedrijf, of beroep wordt uitgeoefend en, behoudens verhaal op den belastingschuldige, is de hier wonende gemachtigde aansprakelijk.

Art. 36.

Op deze belasting zijn toepasselijk de bepalingen van artikel 12, eerste en tweede lid; van de afdeelingen V en VI; van artikel 26, voor het geval dat de belastingschuldige, hier persoonlijk werkzaam is; van artikel 27, voor het geval het bedrijf of beroep gestaakt wordt; en van de afdeeling VIII van Hoofdstuk I.

OVERGANS- EN SLOTBEPALINGEN.

Art. 37.

De inkomsten van artikel 9 § 2 blijven bij den aanslag over het belastingjaar 1904|1905 buiten aanmerking.

Art. 38.

Onder vroegere belastingjaren worden in deze verordening ook verstaan tijdperken van 12 maanden, beginnende 1 Mei en eindigende 30 April, voorafgaande aan 1 Mei 1904.

Art. 39.

Op deze belasting kunnen opcenten worden geheven tot een bedrag als zal worden bepaald bij de verordening houdende voorloopige vaststelling der koloniale huishoudelijke begrooting.

Art. 40.

De heffing dezer belasting vangt aan op 1 Mei 1904.

Met dien datum vervalt de belasting voor de weerbaarheid; de aanslag in deze laatste belasting over het jaar 1904 behoeft slechts voor 1|3 te worden voldaan, welke 1|3 dadelijk invorderbaar is nadat het kohier is executoir verklaard.

Memorie van Toelichting.

Met de indiening van het ontwerp, dat ondergeteekende de eer heeft hierbij aan te bieden, wordt uitvoering gegeven aan de bij de opening der vergadering van den Raad gedane toezegging.

Een eerste stap toch op den weg, die leidt tot de algeheele herziening van het belastingstelsel, moet zijn naar de meening van ondergeteekende de invoering eener progressieve inkomstenbelasting.

Niet alleen, dat daarmede de gelegenheid wordt geopend een einde te maken aan de onbillijkheid, dat zij die in de eerste plaats in aanmerking moesten komen mede te dragen in de lasten der kolonie, thans weinig of niet bijdragen, die invoering zal tevens in staat stellen beter dan thans een oordeel te vellen over de werkelijke draagkracht der kolonie en de gegevens verschaffen, die het verder voortgaan op den ingeslagen weg zullen vergemakkelijken.

Dat van de invoering eener progressieve inkomstenbelasting onafscheidelijk is de afschaffing der zoo ongelijk drukkende en daarom zoo gehate Belasting voor de weerbaarheid behoeft wel geen uitvoerig betoog.

Wordt in de lagere klassen van het aangeboden ontwerp-inkomstenbelasting de thans gevolgde aanslag in de Belasting voor de weerbaarheid niet bereikt, de hoogere inkomens zijn belangrijk zwaarder getroffen. Al heeft bij het ontwerpen der Inkomstenbelasting versterking der middelen niet op den voorgrond gestaan en is integendeel een meer billijke verdeeling der lasten de eerste drijfveer voor de indiening, toch kan bij den tegenwoordigen stand der koloniale geldmiddelen het eerste niet geheel uit het oog worden verloren. En al behoort het herkrijgen van evenwicht tusschen ontvangsten en uitgaven van de begrooting tot de wenschen, die voorshands onbereikbaar zijn, evenmin mag worden vergeten, dat zooveel mogelijk naar dat doel dient te worden gestreefd.

Dat voorstellen in deze zelfde richting zich niet mochten verheugen in een gunstige ontvangst bij den Raad en dat noch het ontwerp van 1896, noch dat van 1898 den weg naar het Publicatie-blad heeft kunnen vinden, mocht ondergeteekende niet afschrikken nogmaals een poging aan te wenden om de medewerking van den Raad te verkrijgen, overtuigd als hij is, dat in elk belastingstelsel, ook in dat van deze kolonie, de inkomstenbelasting een onmisbaar element is.

Evenmin heeft hij zich laten weerhouden door de overwegingen of het thans wel het juiste tijdstip is voor invoering van een inkomstenbelasting bij den gedrukten toestand, waarin de kolonie verkeert, en of niet wijziging der grondbelasting met die invoering gepaard diende te gaan.

Wat de eerste overweging betreft, bij geen enkele belasting weegt deze minder dan juist bij een progressieve inkomstenbelasting, die alleen daar druk legt, waar werkelijk draagkracht aanwezig is, en wat de laatste aangaat, het zou in strijd zijn met de beginselen, waarvan beide zoo verschillende belastingen uitgaan, wanneer men verband ging leggen tusschen de zuiver zakelijke grondbelasting en een bij uitstek persoonlijke belasting, die het totaal van het inkomen treft zonder te vragen naar de bron waaruit dat inkomen is voortgevloeid.

Hetgeen intusschen niet belet, dat een herziening der grondbelasting, waarbij o. a. rekening zal worden gehouden met het onbewoond zijn van huizen, in voorbereiding wordt genomen en naar ondergeteekende vertrouwt zeer spoedig na de afdoening van dit ontwerp zal kunnen worden aan de orde gesteld.

Dat ondergeteekende, zooals den Raad bij kennisneming van het ontwerp zal blijken, èn bij de keuze uit de verschillende vormen van inkomstenbelasting, èn bij de uitwerking, zich heeft laten leiden door het voorbeeld, dat het Moederland in deze gegeven heeft, zoodat het ontwerp zich in hoofdtrekken aansluit bij de Nederlandsche belasting op Bedrijfs- en andere inkomsten van 2 October 1893 (Staatsblad No 149) zal zeker geen verwondering baren. Dit toch heeft het onmiskenbaar voordeel, dat het Bestuur bij de invoering nut kan hebben van de in Nederland opgedane ondervinding en in de tweede plaats, dat zoowel de met de toepassing der wet belaste ambtenaren als de belastingschuldigen kunnen raadplegen de handboeken en verzamelingen van rechtspraak en administratieve beslissingen die de praktijk in Nederland het het licht heeft doen zien.

Voor ondergeteekende heeft het nog dit voordeel dat zijn taak er door verlicht wordt. Hij kan in zijn toelichting korter wezen, dan bij de aanbieding van een geheel zelfstandig ontwerp het geval geweest zou zijn, door dat hij kan gebruik maken van en verwijzen naar de toelichting op de Nederlandsche wet.

Maar al is in hoofdtrekken de Nederlandsche bedrijfsbelasting gevolgd, in de uitwerking zijn belangrijke afwijkingen; eensdeels het noodzakelijk gevolg hiervan, dat in Nederland de inkomsten uit vermogen in een afzonderlijke wet zijn getroffen, anderdeels het gevolg van het streven naar vereenvoudiging en naar aanpassing aan plaatselijke toestanden.

Nieuw is de bepaling van artikel 3 § 2, nieuw is ook het tarief en eenigzins anders zijn geregeld de beschrijving en het beroep tegen den aanslag.

Ten slotte, en hiermede zij deze algemeene toelichting besloten, merkt ondergeteekende op, dat hij zich met opzet onthoudt van beschouwingen omtrent de financieele uitkomsten van deze belastingverordening. Immers elke deugdelijke grondslag voor een eenigzins nauwkeurige raming der opbrengst ontbreekt. En ook al zou de opbrengst alle verwachtingen overtreffen, op een dekken van het tegenwoordig tekort op de begrooting bestaat voor het oogenblik niet het minste uitzicht.

Art. 1. Terwijl onder A alleen physieke personen vallen, worden onder B ook andere getroffen.

Het ontwerp gaat daarin echter minder ver dan de Nederlandsche wet; het belast b. v. niet de hier gevestigde vennootschappen enz. Het gaat daarbij uit van de veronderstelling, dat van de hier gevestigde lichamen ook het kapitaal in den regel hier geplaatst zal zijn en dus de uitkeeringen op de aandeelen reeds als inkomsten uit vermogen worden getroffen.

Voor de vraag of een vennootschap enz. in of buiten de kolonie is gevestigd, zal men dienen te weten waar de zetel van het bestuur zich bevindt.

Dat de gemachtigde in de kolonie woont, in den zin van art. 2, is geen vereischte voor de belastingplichtigheid.

Voor de vraag of een bedrijf of beroep in de kolonie wordt uitgeoefend, dient gelet te worden op de omstandigheden.

Een buitenlandsch fabrikant of koopman b. v., die rechtstreeks aan ingezetenen van de kolonie verkoopt, oefent niet hier zijn bedrijf uit; zijn bedrijf is fabriceeren, handel drijven en dit doet hij ter plaatse, waar zijn zaak gevestigd is. Maar een buitenlandsch handelshuis, dat hier een filiaal vestigt, een buitenlandsch fabrikant, die hier een werk uitvoert moeten worden geacht hier bedrijf op beroep uit te oefenen.

Art. 2. De vraag waar iemand woont volgens dit artikel te beoordeelen naar de omstandigheden, is daarmede losgemaakt van het in de artikelen 65 tot 69 van het Burgerlijk Wetboek omtrent domicilie bepaalde.

In den regel zal de plaats waar iemand gewoonlijk verblijf houdt ook als zijn woonplaats zijn te beschouwen. Door een tijdelijk verblijf buiten de kolonie verliest men zijn woonplaats hier niet, evenmin als een vreemdeling, die hier eenigen tijd komt vertoeven, al huurt hij zich een eigen woning, daardoor alleen geacht kan worden zich hier metterwoon te vestigen. Alles hangt daarbij af van de uit de verschillende omstandigheden af te leiden bedoeling der personen zelf.

Bij voorbeeld: een zeeofficier, dienstdoende op een oorlogsschip, dat een kruistocht onderneemt, zal niet geacht worden hier te wonen: wel hij, die dienstdoet op een stationschip. Is hij echter gehuwd en zijn de vrouwen en kinderen in Nederland gebleven, dan zal de vrouw daar belasting betalen en zal het bedrag, waarover zij daar belasting betaalt, hier kunnen worden in mindering gebracht, volgens art. 6 *b*, door den hier aangeslagen man.

Minderjarigen, krankzinnigen of onder curateele gestelden, wier gewoon verblijf in de kolonie is, moeten geacht worden in de kolonie hun woonplaats te hebben, al is de wettelijke vertegenwoordiger buiten de kolonie gevestigd.

Art. 3, § 1. Wanneer de man buiten de kolonie woont en dus zelf niet meer belastingschuldig is en ook in het geval van scheiding van tafel en bed, wanneer dus de echtgenooten gewoonlijk niet meer te zamen wonen, kan de in het eerste lid dezer paragraaf voorgeschreven samenvoeging niet worden volgehouden.

§ 2. In de Nederlandsche wet is rekening gehouden met het gezin door de inkomens van man en vrouw saam te voegen; in het ontwerp is aan dit juiste beginsel een uitgebreider toepassing gegeven door samen te voegen de inkomens van allen, die geacht kunnen worden één gezin uit te maken.

Art. 5 geeft het beginsel aan, dat in de volgende artikelen nader is uitgewerkt.

Tweede lid c. als verschuldigde verstrekkingen worden niet beschouwd de kosten van onderhoud en opvoeding van kinderen en de in art. 7 § 3 niet voor aftrek toegelaten verstrekkingen aan leden van het gezin van den belastingplichtige. Evenzoo blijven verstrekkingen, niet verleend ter voldoening aan een wettige verplichting, voortvloeiende uit overeenkomst, testament of wet, doch geheel vrijwillig gegeven, buiten aanmerking, tenzij genoten van buiten de kolonie wonenden. Of een verstrekking op wettelijke verplichting berust, moet in elk geval getoetst worden aan de burgerlijke wet. De toezegging b. v. zonder notarieele akte van een jaarlijksche uitkeering is, als niet gedaan in den voorgeschreven vorm, nietig en schept geen wettige verplichting.

Laatste lid. De bedoeling dezer bepaling is dat, wanneer in het eene bedrijf winst is gemaakt, in het andere verlies, zij niet elk op zich zelf worden beschouwd, doch het zuiver bedrag van beide samen wordt in aanmerking genomen. Zoo ook, wanneer de eene bron van inkomst een voordeelig, de andere een nadeelig cijfer aanwijst b. v. als een gepensionneerde verlies heeft geleden in een door hem uitgeoefend bedrijf.

Art. 7, § 1. In geld of geldswaarde. De winst behoeft niet juist in geld te worden genoten. De bediende, die kost en inwoning, de directeur van een inrichting de huisvesting of vrij vuur en licht, de zetbaas die vrije woning geniet of wien de woning tegen minderen prijs wordt verstrekt, heeft bij de opgaaf van zijn inkomsten daarmede rekening te houden.

Als winst of belooning wordt beschouwd de som van al hetgeen verworven wordt uit bedrijf, beroep, onderneming, enz. enz. Een definitie te geven van deze verschillende begrippen is onnoodig door de toevoeging van de woorden „van welken aard ook". Met opzet is de verscheidenheid van uitdrukking gebruikt om te doen uitkomen dat alle winst, loon, honorarium, vacatie- of presentiegeld, tantieme, gratificatie, kortom alle vrucht van onderneming of werkzaamheid onder inkomen wordt gerangschikt, ook al zijn de werkzaamheden van slechts tijdelijken aard geweest.

B. v. de opbrengst van een boek of van een tijdschriftartikel is inkomen, ook al is de schrijver daarvan geen schrijver of journalist van beroep.

Het tweede lid zondert echter uit de inkomsten ontstaan *enkel* uit belegging van kapitaal in fondsen of goederen, anders dan in de uitoefening van bedrijf of beroep. Zoodra met die belegging andere dingen gepaard gaan b. v. bij goederen bewerking of vervoer, dan zal de winst of het verlies moeten worden beschouwd als verkregen of geleden in de uitoefening van beroep of bedrijf.

§ 2. Voor zoover bij hare berekening te dier zake nog geen aftrek heeft plaats gehad.

Het beginsel waarvan wordt uitgegaan is:

1°. dat als bedrijfsonkosten slechts die uitgaven in rekening worden gebracht, welke noodzakelijk waren voor de verwerving van het inkomen;

2°. dat dezelfde uitgaven nimmer tweemaal werden afgetrokken.

Nu kan b. v. een koopman op verschillende wijze boekhouden. Hij kan o. a. de vruchtloonen op zijn onkostenrekening boeken, hij kan er ook zijn goederenrekening mee bezwaren. Dit is echter voor den fiscus zonder belang, indien slechts wordt voorkomen, dat de kosten tweemaal in rekening worden gebracht. En evenzoo dient gewaakt, dat geen kosten, als b. v. de uitgaven voor de huishouding, worden in mindering gebracht van de bruto-inkomsten.

§ 2 *a*. De woorden bedrijf of beroep zijn kortheidshalve gebruikt, zonder daarmede te willen uitsluiten het mogelijk geval, dat kapitalen worden gebruikt in onderneming, ambt, waardigheid enz., van welke kapitalen de rente kan worden in rekening gebracht.

De woorden "voor zoover de vruchten enz." zijn gebruikt om nogmaals duidelijk te doen uitkomen, dat niet tweemaal aftrek mag plaats hebben; eerst dient de onzuivere winst te worden berekend en daarna de rente te worden afgetrokken.

Is geen rente bedongen, doch het kapitaal renteloos verstrekt, dan is natuurlijk geen aftrek toegelaten.

§ 2 *b*. Herstelling in haren vorigen staat. Kosten besteed om de zaak meer waarde te geven, om haar te verbeteren, mogen niet worden afgetrokken, al wordt de verbetering bij gelegenheid eener reparatie aangebracht.

§ 2 *c*. Het tweede lid dient om de moeilijkheid op te lossen, dat kosten slechts ten deele kunnen worden beschouwd als noodzakelijk te verwerving van het inkomen b. v. in het geval van een plantagehouder, die rijtuig houdt en de paarden tevens gebruikt voor het werk.

§ 2 *h*. Onder verplichte bijdragen kunnen ook worden gerangschikt de kortingen wegens rentelooze voorschotten.

Art. 9. Als beginsel geldt, dat belast wordt het inkomen over het belastingjaar te genieten, niet dat genoten over een vroeger tijdperk. Zijn de inkomsten niet vast, dan moet echter wel het vroeger tijdperk tot maatstaf dienen.

§ 1. Voor de vaste inkomsten is de toestand op den 1n. Mei beslissend. Met de vermeerdering in den loop van het belastingjaar wordt geen rekening gehouden, met vermindering evenmin.

§ 2. Onder tijdelijke werkzaamheden worden verstaan die, welke niet worden verricht in de uitoefening van eenig vast bedrijf of beroep.

§ 3, laatste lid. De bedoeling is dat de opbrengsten over een vroeger tijdperk als maatstaf blijven gelden, wanneer het bedrijf of beroep, hoewel in naam veranderd inderdaad hetzelfde gebleven is. Ontstaat echter een werkelijk nieuwe zaak, dan zal ook de maatstaf van het tweede lid moeten vervallen.

Art. 10. De vraag met welk inkomen de belastingplichtigheid dient aan te vangen kan tot verschillende beschouwingen aanleiding geven, zoowel van zuiver theoretischen aard als met betrekking tot de toepassing in de praktijk.

Nu het aanvangcijfer der belasting zoo laag is gesteld, mag echter vertrouwd worden, dat tegen het voorstel om inkomens geringer dan f 800,— vrij te laten geen bezwaar zal bestaan.

Art. 11. Het percentage is berekend, niet over het inkomen, maar over het bedrag, waarmede dat inkomen is toegenomen.

Er is uitgegaan van het stelsel, dat naarmate het inkomen vermeerdert, de draagkracht toeneemt, niet alleen in volstrekten maar ook in betrekkelijken zin, het stelsel van progressie dus, maar van eene geleidelijke afnemende progressie.

De voorgestelde belasting is dus eene progressieve, die, zonder in een zuiver proportioneele over te gaan, met de toenemende stijging van het inkomen daaraan steeds dichter nadert.

Art. 12. De datum 1 Mei is gekozen met het oog op de bepalingen van art. 7 § 3, tweede en voorlaatste lid.

Op dat tijdstip mogen de uitkomsten, die tot maatstaf moeten strekken van den aanslag, in den regel geacht worden bekend te zijn.

Art. 13, tweede lid, voorkomt de tegenwerping waar of onwaar, dat men geen biljet ontvangen heeft.

Art. 16, tweede lid, geeft het middel aan te voorkomen, dat de belastingschuldige meer dan noodig is met de Commissie van aanslag en den Raad van beroep wordt in aanraking gebracht, door opzettelijk verkeerd ingevulde aangiften te doen verbeteren vóór dat zij de Commissie bereiken.

Het aantal bezwaarschriften zal hierdoor worden beperkt.

Art. 24. De boetebepalingen zijn noodig om te voorkomen, dat als regel geen aangifte of een te lage aangifte zal worden ingediend, dat daarna de aanslag wordt afgewacht en zoo deze niet naar genoegen is, een bezwaarschrift bij den Raad wordt ingediend.

Art. 25. Heeft het overlijden plaats vóór 1 Mei van het nieuwe belastingjaar, dan is de overledene in dat jaar niet belastingschuldig en geldt dus voor dat jaar de bepaling niet.

Art. 28 en 29 geven, indien aangevuld met de noodige administratieve bepalingen, voldoenden waarborg, dat de voor deze belasting zoo gewenschte geheimhouding zal worden betracht.

Art. 29. Waar schending van geheimen ook aan schuld van de personen, bedoeld in art. 38, te wijten kan zijn, komt het noodig voor niet alleen de opzettelijke schending, zooals in artikel 326 van het Wetboek van Strafrecht is geschied, dat in deze tot

voorbeeld heeft gediend bij het vaststellen van de bedreigde straf, maar ook die schending, welke aan schuld te wijten is, strafbaar te stellen.

Vervolging wegens deze misdrijven afhankelijk te stellen van de klacht van hem wiens geheim geschonden is, schijnt ook nuttig; immers daarbij wordt niet zoozeer tegen de algemeene rechtsorde misdaan, als wel tegen een bepaald persoon; althans het belang van den geladeerden persoon is in deze in grooter mate overwegend dan het belang der maatschappij.

Art. 30. De straf is in deze in overeenstemming met die, in artikel 311 van het Wetboek van Strafrecht vastgesteld

Art. 32. Onder winst zijn dus ook begrepen de vruchten van het in het bedrijf of beroep aangewende eigen kapitaal.

Art. 39. Het ligt in de bedoeling zoo noodig deze heffing van opcenten te baat te nemen bij voorstellen tot afschaffing of verlaging van andere belastingen.

Willemstad, den 22sten Juli 1903.

De Gouverneur van Curaçao,

J. O. DE JONG V. B. & D.

HET CONCLAVE.

1846--1878--1903.

Het is de gewoonte, dat er in iedere kerk en kapel van Rome lijkplechtigheden voor de rust der ziel van een overleden Paus plaats hebben, gedurende negen dagen vóór zijn begrafenis.

Na deze treurnonen moet er een begin gemaakt worden met het conclaaf zonder op de afwezige kardinalen te wachten, ofschoon zij allen een oproeping moeten ontvangen hebben.

Onder den naam conclaaf verstaat men zoowel de vergadering der kardinalen, die voor de keuze van een nieuwen Paus zijn bijeengekomen, als de plaats zelve, waar deze plechtige bijeenkomst wordt gehouden. In de eerste tijden werd het conclave in die stad gehouden, welke hiertoe het meest geschikt voorkwam; eerst Gregorius X en andere Pausen na dezen bevalen, dat de keuze daar moest geschieden, waar bij den dood van den Opperpriester het Romeinsche Hof zijn verblijf hield. Te Rome werd dus in den regel deze plechtigheid gevierd, en alleen gevallen van oorlog of opstand — zooals b. v. in 1800 gebeurde bij de benoeming van Pius VII in Venetië — maakten hierop een uitzondering. De keuze van het paleis, waar het conclaaf moet gehouden worden, hangt af van de kardinalen. Tot aan Pius VI geschiedde dit meestal in het Vatikaan, en enkele malen in het Quirinaal. Op dezelfde verdieping worden zoo vele kleine cellen of kamertjes afgeschoten als er kiesgerechtigden zijn; ieder kamertje is in tweeën gesplitst, het grootste gedeelte is voor den kardinaal en het andere voor zijn conclavisten. Het gevolg van iederen kardinaal bestaat aldaar uit twee of drie personen, van welke de een gewoonlijk een geestelijke is en de twee anderen leeken zijn. Aan dit ambt zijn vele voorrechten verbonden; het geeft recht op het ridderschap en het Romeinsche burgerrecht, alsook op andere gunstige bepalingen.

Dat de keuze dezer conclavisten met veel omzichtigheid geschiedt, ligt in den aard der zaak. Naast ieder kieskamertje, dat voorzien is van het wapen van zijn bewoner en tevens van een nummer, bevinden zich nog twee andere kleine kamertjes; het eene dient tot kapel, wanneer de kardinaal de H. Mis leest of hooren wil, het andere tot eetkamer.

De eerste officiëele handeling van het H. College in Conclaaf vergaderd op Dinsdag 19 Februari 1878, was door hun gezamenlijk protest tegen Italië dat van Pius IX van 17 Januari te bevestigen. Dit stuk was geteekend door de Dekens der drie orden in het H. College: Kardinaal-Bisschoppen, Kardinaal–Priesters en Kardinaal-Diakens.

Dit Conclaaf moest worden gehouden binnen het Vatikaan, omdat het Quirinaal in handen was van den overweldiger der pauselijke Staten. Van 10 Febr. af waren 500 werklieden bezig geweest om die vleugel van het paleis waarin de verkiezing zou plaats hebben af te sluiten van de buitenwereld en ook voor voldoende vertrekken te zorgen.

De plechtige processie naar den Sint Pieter kon niet, zoo als gebruikelijk was, worden gehouden, evenmin als de plechtige optocht naar het Quirinaal.

De plechtige Mis om den bijstand des H. Geestes af te smeeken werd gezongen binnen de muren van het Vatikaan in de Paulynsche Kapel. Na de Mis van den H. Geest, ging een plechtige optocht door de prachtige *Sala Regia* (de koningszaal van het Vatikaan) naar de Sixtijnsche kapel om daar de eerste plechtigheden van het Conclaaf te verrichten. Het Pauselijk koor deed de historische wanden der zaal weergalmen van de plechtige tonen van het *Veni Creator*. Nadat allen, bij het intreden der kapel, voor het H. Sakrament hadden geknield, zong de oudste Kardinaal-Bisschop aan den voet des altaars het gebed: *Deus qui corda fidelium*.

Nu is het stil, en allen knielen eenige oogenblikken neder. Nadat allen daarna gezeten waren, las de Kardenaal sub-decanus luide de pauselijke wetten voor, waarin de conclaven geregeld zijn en ieder der kiezers legde den eed af, waarmede zij zich verbonden deze wetten te onderhouden. Dan komt de beurt aan den Gouverneur van het Conclaaf, den Prins-Maarschalk, den Secretaris en al de andere officianten om den eed af te leggen van trouw en stilzwijgendheid.

Hiermede waren de plechtigheden van den voormiddag afgeloopen. De achtermiddag wordt door de Kardinalen gebruikt voor het afdoen van spoedeischende zaken, het ontvangen der personen, volgens het gebruik bij deze gelegenheden, de leden van het Corps diplomatique, den adel en de voorname vreemdelingen.

Den volgenden morgen na de godsdienstplechtigheden werden alle kiezers opgeroepen ter kapel en begon de eerste stemming.

Er zijn drie wijzen van kiezen :

1°. Bij inspiratie, acclamatie of adoratie.

2°. Bij compromis.

3°. Bij stemming of accessit, de meest gebruikelijke wijze van verkiezing.

1°. De eerste wijze van verkiezing vindt plaats, wanneer in het Conclave een kardinaal opstaat en met luider stemme in eene formule een der kerkvorsten tot Paus uitroept en dan alle aanwezigen, zonder uitzondering bijstemmen. Deze verkiezing is volstrekt regelmatig, geldig en in overeenstemming met het kanoniek recht.

In dezen vorm werden in de middeleeuwen verscheidene Pausen gekozen, en ook nog in de XVIe eeuw, telkens wanneer een bepaalde persoon in het H. College boven al de andere aangewezen scheen. De adoratie is een nog nog meer spontane vorm, wanneer de kardinalen en corps naar de cel van één hunner gingen en hem als Paus eerden. De daad der verkiezing werd als het ware oversprongen en met de adoratie, die in volgorde eerst later behoort te komen, was de verkiezing ipso facto voltrokken. Desniettemin werd zoowel de eene als de andere wijze van verkiezing meermalen met een regelmatige stemming, welke pro forma plaats vond, gewettigd, waarbij dan slechts éene stem, die van den aanwezigen Paus, ontbrak. Vaak was de Paus, terwijl die stemming plaats vond, reeds in pontifikaal gekleed. Het laatste voorbeeld van eene Pauskeuze op deze wijze kwam in 1676 voor.

2°. Het compromis gebeurt, wanneer de kardinalen een of meer uit hun midden aanstellen en machtigen om den persoon van den nieuwen Paus aan te wijzen. Dit compromis kan aan verschillende beperkingen onderhevig zijn. Zoo staat de weg open, dat het Conclave een kiescollege van vertrouwen benoemt, dat uit drie kardinalen bestaat en dat tot Paus gekozen wordt hij die twee van de drie stemmen op zich vereenigt.

Het eerste voorbeeld van eene zoodanige verkiezing moet in 1265 voorgekomen zijn, en tot laat in de middeleeuwen zijn Conclaves bekend, waarvan met voldoende zekerheid is aan te toonen, dat deze vorm van verkiezing gebruikt werd.

3°. De derde wijze van verkiezing is de gebruikelijke en eenig der nieuwere tijden. De stemming is volstrekt geheim en gaat schriftelijk met stembriefjes. Elke kardinaal-kiezer geeft wel zijnen naam op het briefje, maar dat gedeelte van het papier wordt omgevouwen en verzegeld met een cachet, dat eenig willekeurig teeken: een plant of dier, een omega of dergelijken draagt en door den kardinaal geheim gehouden wordt. De naam van den persoon, dien hij wenscht te verkiezen, schrijft hij met veranderd handschrift. Verder voorziet hij het briefje van eene of andere spreuk en van een cijfer, ook dat gedeelte wordt toegevouwen en met hetzelfde cachet verzegeld. Stembriefjes, die meer dan éénen naam dragen, zijn ongeldig.

Vóór de verkiezing worden twee drietallen van kardinalen uitgeloot. Het eerste drietal doet als stembureau dienst; het tweede haalt de briefjes van zieke of zwakke kardinalen uit hunne cellen op.

Al de andere kardinalen vereenigen zich in de Sixtijnsche kapel, waar hunne tronen opgericht staan. De stembriefjes, die de meeste kardinalen reeds gereed uit hunne cellen meebrengen, worden in de urn geworpen, dooreengemengd en een voor een in eene andere urn overgebracht om te constateeren, dat hun aantal met dat van de keurvorsten in het Conclave overeenstemt. Indien dit niet geval is, worden de briefjes verbrand en dezelfde stemming moet weer plaats hebben.

De briefjes worden één voor een uit de urn genomen, zóó opengevouwen, dat terwijl de zegels intact blijven, slechts de naam van den gekozene te zien komt. Deze naam wordt luide voorgelezen, en de kardinalen vullen op groote bladen papier met streepjes achter de namen in. Alle stembriefjes, die den naam van denzelfden kardinaal geven, worden aan een koord geregen. Wanneer een zoo'n een lias er 2|3 van het aantal der kardinalen in Conclave vereenigt, is de nieuwe Paus verkozen. Wanneer de verkiezing niet voltrokken is, worden de briefjes na bijvoeging van nat stroo met veel rook verbrand in eene kachel, die eene pijp naar buiten heeft. De belangstellende volksmenigte weet aan den dikken rook, die uit het schoorsteentje buiten de Sixtijnsche kapel opstijgt, dat er nog altijd geen Paus is. Na iedere stemming worden de biljetten verbrand, maar, als de keuze beslissend is geweest, zonder bijvoeging van nat stroo. De lichtere rook is het eerste teeken, dat er een paus gekozen is.

Na de stemming gaat men, wanneer deze tot geen keuze heeft geleid, over tot het: accessit. Hiermede wordt alsnog aan de kiezers gelegenheid gegeven hunne stem te doen gelden voor éénen van de Kardinalen, die bij de stemming minstens een stem gekregen hebben. De formaliteiten zijn geheel dezelfde als voor de stemming. Alleen staat op de briefjes in plaats van eligo, accedo. Men kan daar een naam invullen of: Nemini (Niemand). Als regel geldt, dat geen kiezer voor de tweede maal op denzelfden persoon mag stemmen, daar de stemmen van het accessit bij die van de stemming worden opgeteld. De contrôle is gemakkelijk. Na het accessit worden de onderste toegevouwen en verzegelde slippen der briefjes geopend, die spreuk en nummer bekend maken. Wanneer deze bij de twee briefjes, die denzelfden naam eens candidaten dragen, overeenstemmen, heeft één kiezer tweemaal dezelfde stem uitgebracht en is de verkiezing ongeldig.

Het kan bij deze optelling voorkomen, dat twee candidaten hetzelfde aantal, bijvoorbeeld 2|3 of meer halen. In dat geval wordt de stemming herhaald. Stemming en accessit beide vinden elken morgen en elken namiddag van het Conclave plaats.

Bij het jongst Conclaaf bleek de eerste stemming, die een uur duurde, ongeldig, daar enkele biljetten niet gezegeld waren.

In deze eerste, ongeldige, stemming behaalde Pecci 19 stemmen, Na den middag — de kardinalen waren inmiddels beter ingelicht door de ceremoniemeesters — bleken de stemming en volgend accessit geldig. De latere Paus behaalde in de stemming 26, bij het accessit 8 stemmen.

Den 20sten Februari om twaalf ure behaalde kardinaal Pecci de 44 stemmen. Onmiddellijk lieten de kardinalen hunne troonhemels zinken, nu zij weder eenen souverein hadden. Nadat hij de verkiezing had aangenomen en den naam Leo XIIIden gekozen, werd de nieuwe Paus in pontifikaal gekleed, en door de kardinalen gehuldigd.

Ingezonden Stukken.

Geachte Redactie,

Mag ik U beleefd een plaatsje in Uw blad verzoeken voor onderstaande regels?

Hoewel niet gewoon in koeranten te schrijven, wil ik, waar in Uw nummer van 22 Augustus ll. een klacht over plichtverzuim van een onder mij dienenden beambte voorkomt, eens van deze gewoonte afwijken.

Ik acht dit mijn plicht, waar de klacht is gericht tegen iemand, die hoewel nog niet lang in mijn dienst tot dusverre naar ik meen met loffelijken ijver en nauwgezetheid zijn zware taak vervult.

Bij U dan zijn weer klachten ingekomen over de dienstverrichtingen van den paketschoener *Gouverneur van Heerdt.*

Acht U, mijnheer de Redacteur, het nu niet veel doeltreffender, dat de klager zijn klacht richt tot hem, wien zulks aangaat (hetzij schriftelijk of mondeling), in casu tot den Gezaghebber van Bonaire of tot ondergeteekende?

Dat als dan een behoorlijk onderzoek naar de gegrondheid zal worden ingesteld, hoop ik U niet te behoeven te verzekeren.

Zooals nu de beschuldiging de wereld in wordt gezonden, in vage, algemeene termen (van den tijd, waarop het verzuim is gepleegd noch van de personen, die hiervan het slachtoffer waren, is melding gemaakt) is een goed onderzoek niet mogelijk.

Hier zoudt U mij en ongetwijfeld ook Uwe abonné's verplichten (en dit toch was Uw doel, niet waar), alsnog den klager naar een der bovengenoemde adressen te verwijzen. Ook den beschuldigde wordt zoodoende gelegenheid geboden zich zoo mogelijk te verantwoorden.

Onder dankzegging voor de verleende plaatsruimte.

Uw dienstw. dienaar,

M. J. SELHORST,

Directeur van het Dep. v. Openb. W.

Antwoord van de Redactie.

Wij kunnen den heer SELHORST moeilijk toegeven, dat het veel doeltreffender is klachten over ondergeschikte ambtenaren onmiddellijk bij hunne chefs in te dienen en ze niet eerst publiek te maken door de pers en daardoor ter kennis te brengen van de gezaghebbende personen. Velen toch zullen terugschrikken om mondeling of schriftelijk in relatie te treden met zulk een hooggeplaatst ambtenaar en de klachten zullen worden ingehouden, waardoor de dienst lijdt. Wij weten zeer goed, dat er volstrekt geen reden bestaat om bang te zijn voor de hoogere ambtenaren, bij ondervinding weten wij, dat men altijd uitstekend wordt ontvangen en vriendelijk geholpen, wij zijn er hun dankbaar voor. Maar voor het publiek blijft het toch veel gemakkelijker een redactie even in te lichten dan zoo half officieel te moeten optreden.

Wat de mindere ambtenaren betreft, wanneer zij te kort geschoten zijn in hun dienst, moeten zij hierover onderhouden worden en dan is het vrijwel hetzelfde op welke wijze hun superieuren kennis kregen van hun fouten. Wie aan den weg timmert, heeft nu eenmaal veel bekijks, daarom mogen ambtenaren niet al te bevreesd zijn voor publiciteit, en misschien zal de vrees hiervoor hen reeds aansporen beter hun plicht te doen.

En waarom zou de mindere ambtenaar zich niet kunnen verdedigen wanneer zijn chef door de courant werd ingelicht over een tekortkoming? Zeker, wanneer de mededeeling zoo vaag en onbestemd geschiedt, dat er niet uit wijs te worden is, kan er lastig op worden ingegaan. Maar, zooals wij verleden week deden, als de feiten duidelijk omschreven worden aangegeven, zal hij die misdeed ook gemakkelijk begrijpen, welk feit er bedoeld wordt, al werden ook datum en namen met opzet verzwegen om anderen niet in moeilijkheid te brengen. Maar, men mag toch redelijk veronderstellen, dat een redactie niet zulk een bericht de wereld inzendt zonder goede informaties te hebben genomen en zonder dat haar wel degelijk datum en namen genoemd zijn.

Ten slotte maakt de heer SELHORST de bemerking, dat ons doel bij het verspreiden van dergelijke berichten wel wezen zal onze abonnenten te verplichten. Ten deele, zeker; maar op de eerste plaats was steeds ons doel door onze courant de *algemeene* belangen onzer kolonie te behartigen.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Onderscheiding.

Gisteravond is een telegram ontvangen van de benoeming van:

Z. H. E. Gouverneur JHR. J. O. DE JONG VAN BEEK EN DONK, tot ridder van den Ned. Leeuw.

Den Heer VAN DER SANDE LACOSTE, commandant van H. M. *De Ruyter* tot ridder van den Ned. Leeuw.

van den Heer E. S. L. MADURO, Directeur van de Curaçaosche Bank, tot officier van de orde van Oranje Nassau.

De Heer A. B. HALLEY, cipier, heeft de zilveren eeremédaille van Oranje Nassau ontvangen.

Wij bieden hun allen onzen welgemeenden gelukwensch,

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Ramon Cidy Alonso, Silvani Bonker, Gabriela Diaz, Benjamin Maya, Emilio Miesjel, Alberto Ramirez, Rosario Salas, Johender Sicilia, Yacinto Torres, Bernardus La cruz (aang.)

De vierdubbele moord.

Dinsdagmorgen klokslag negen uur werd door den Voorzitter van het Hof de zitting geopend, waarin uitspraak zou gedaan worden over PEDRO REBECCA TROMP.

Een overgroote menigte verdrong zich weder in de zaal om de uitspraak bij te wonen en de beschuldigde, die thans zwaar geboeid werd binnengeleid, nogmaals te zien. Na voorlezing van het geheele proces kwam het beslissend oogenblik. Het SCHULDIG werd over hem uitgesproken en van zelf volgde de straf: „Hij zal worden ter dood gebracht op het plein voor het raadhuis."

Wij gelooven niet, dat iemand redelijk medelijden kan hebben met een moordenaar van een oude, weerlooze vrouw en drie onschuldige kinderen, met den man, die niet verhit door drank of buiten zich zelf van drift, maar in koelen bloede, met voorbedachten rade, om een weinig geld slechts, zulk een misdaad kon begaan. Viermaal heeft hij den dood verdiend, zijn schuld is wettig en overtuigend bewezen. En toch, nu hij zelf, zooals wij vernomen hebben, gratie heeft gevraagd, zal het hem wel niet geweigerd worden.

Vreemd, dat juist in dit geval menigeen terugschrikt om zijn redelijke overtuiginh te volgen en niet durft verlangen, dat uitgevoerd worde, wat nu eenmaal wettig besloten is.

De wreedheid en afschuwelijkheid van de doodstraf dringt ons terug en belet ons duidelijk te zien, dat de misdaad, welke zulk een straf verdiende, nog veel wreeder en afschuwelijker.

Sparta.

Heden avond 8 ure geeft Sparta een openbare uitvoering in het gymnastiekokaal. 't Belooft mooi te worden, maar we verklappen nog niets.

Onze „Jantjes."

„Ondank is 's werelds loon." Deze komische voordracht volgend op het „blijspel" „Tooneelstudiën," waarmede de Donderdagavond de *Tooneel en Gymnastiek Club „De Ruyter"* haar uitvoering in het Theater Naar begon, legt ons eerbiedig het zwijgen op, wanneer wij aan kritiek denken. Het was een liefdadigheidsvoorstelling, het batig saldo zou geschonken worden aan de arme kinderen, vooral van de buitendistricten, om getrakteerd te worden op Koninginnedag.

Een Bravo! voor onze hollandsche jongens! Zij hebben hun echt rond karakter, hun goed hart mooi getoond. Maar, wij kunnen er bij voegen, met eerbied voor hun spierkracht en ontzag voor hun lichaamsontwikkeling werden hunne forsche toeren op rek en brug bewonderd.

Jongens, wat deden jullie dat netjes; het echt hollandsch applaus was wel verdiend!

Mogen we een enkele opmerking maken, niet om af te breken, maar om te helpen.

ROSALIE bleef goed in haar rol, maar was soms onverstaanbaar, vooral in het begin. Ook de andere acteurs waren uitstekend, hoor! dat niet, maar, zoo men hoopt, de volgende keer heel veel meer toehoorders te zien, (want 't was jammer, dat er voor zoo weinig publiek gespeeld moest worden,) dan is het noodig allen aanstoot te vermijden. Er mag geen enkele passage in voorkomen, welke hinderlijk is voor een deel van 't publiek. 't Was Donderdagavond zoo heel erg niet, maar toch een „tikkie" liep er nog door. Doe dit er voortaan ook nog uit en de zaal zal vol zitten met aandachtige bewonderaars, zooals de Club van de Ruyter zulks verdient.

PROGRAMMA VAN HET VOLKSFEEST

TE GEVEN DOOR HET BESTUUR VAN CURAÇAO OP DEN 31sten AUGUSTUS 1903 TER VIERING VAN DEN VERJAARDAG VAN H. M DE KONINGIN.

1ste GEDEELTE.

Des voormiddags om 9 uur.

Op het plein vóór het Gouvernementshuis.

1°. Boegsprietloopen boven een zeil, 10 prijzen á f 1.—

Des voormiddags om 9½ uur.

Vóór de Societeit „De Gezelligheid" (Westzijde)

2°. Boegsprietloopen te water, 10 prijzen á f 1.

Des voormiddags om 10 uur.

Voor het Gouvernementshuis, dwars over de haven.

3°. Wedstrijd in het varen in tobben, 1ste prijs f 5,—, 2de prijs f 3.— en 3de prijs f 2.—

2de GEDEELTE.

Des voormiddags om 10½ uur.

Op het plein aan den Waterkant, Overzijde.

4°. Wedloop op stelten, 1ste prijs f 3.—, 2de prijs f 2.— en 3e. prijs f 1.—

Des voormiddags om 11 uur.

Van af de Westzijde van het hotel „Leon" tot aan de brug „Koningin Emma."

5°. Wedstrijd in ponten, 1ste prijs f 5,—, 2de prijs f 3,—, 3de prijs f 2.—

Des voormiddags om 11½ uur,

Van af het „Wilhelmina Park" tot aan de gang van het „Theater Naar" en terug naar het Park.

6°. Wedstrijd op ezels, 1ste prijs f 10.—, 2de prijs f 5,— en 3de prijs f 2.

3de GEDEELTE.

Des middags om 12 uur.

7°. Uitdeeling van versnaperingen aan de kinderen op de verschillende armenscholen.

Des namiddags om 5 uur.

8°. Wedstrijd in sloepen met 6 en 4 riemen, 1ste prijs f 25,—, 2de prijs f 15.— en 3de prijs f 10.—

De wedstrijden in sloepen worden gehouden van het Fort „Amsterdam" af rondom een boei, liggende ter hoogte van de plaats waar vroeger de kraan (Ranka Master) was, terug naar de plaats van afvaart. De boei wordt van Oost naar West omgevaren.

4de GEDEELTE.

Des avonds om 7 uur.

Op het plein aan den Waterkant, Overzijde.

9°. Cinematographische voorstelling.

5de GEDEELTE.

Des avonds om 8 uur.

Op het plein voor het Riffort.

10°. Luisterrijk Vuurwerk.

De Commissie van het Volksfeest noodigt de ingezetenen beleefdelijk uit den verjaardag van H. M. de Koningin te helpen vieren, door het uitsteken van vlaggen en het illumineeren hunner woningen.

Ook wordt aan het publiek in het algemeen bekend gemaakt, dat de overtocht over de brug *Koningin Emma* op den dag der viering van H. M.'s verjaardag, *uitsluitend* voor voetgangers vrij zal zijn. Rijtuigen enz. betalen het gewone tarief.

Naschrift van de Redactie.

Er is weer vooruitgang! Een paar nieuwe nummers, andere, betere indeeling, een half uur vroeger begonnen en een uur eerder geëindigd, alles sluit nu beter aan, het volk wordt geregeld bezig gehouden.

Een verzoek nog aan de Commissie, dat het vuurwerk nu ook geregelder ga, zonder tusschenpoozen. Aanvullingstukken, zooals sissers, pijlen, ballen, mogen geen hoofdmomenten vormen zij dienen om tijd te winnen tot het aansteken der groote stukken. Wanneer het publiek een half uur lang in een tooververvuur heeft gestaard, zal het uiterst voldaan zijn. En dan zal de commissie ook meer voldoening van haar werk hebben dan wanneer het vuurwerk langer gerekt moet worden.

Advertentiën.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO.